

GAZ, WODA TECHNIKA SANITARNA

— *miesięcznik* —

ORGAN POLSKIEGO ZRZESZENIA GAZOWNIKÓW,
WODOCIĄGOWCÓW I TECHNIKÓW SANITARNYCH

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, DOM TECHNIKA
UL. CZACKIEGO 3/5, TEL. 89510 do 89515 — KONTO P. K. O. Nr. I-1133

KOMITET REDAKCYJNY

Redaktor Naczelny: mgr. inż. HENRYK JANCZEWSKI

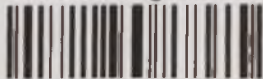
Redaktor Działu Gazownictwa: Inż. *Romuald Kielkiemicz*

Redaktor Działu Techniki Sanitarnej: Dr. inż. *Jan Just*

Redaktor Działu Instalacji: inż. *Stefan Kołodziejczyk*

Sekretarz Redakcji: *Zofia Klimaszewska*

Biblioteka Jagiellońska

1002518707

ROCZNIK XXIV

1950

WARSZAWA

NAKŁADEM NACZELNEJ ORGANIZACJI TECHNICZNEJ

1

101929

III

24(1950)

CzEO 1950 nr. 603

TREŚĆ ROCZNIKA XXIV z r. 1950

Konferencja z czytelnikami „Gaz, Woda i Technika Sanitarna“	333
Protokół III Zjazdu Delegatów Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych w Warszawie	290
Sprawozdanie z działalności Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych za rok 1950	277
Szkolenie kadr technicznych	205
Z przemówienia Generalissimusa Stalina	393

A. G A Z O W N I C T W O

Baczewski Jan inż. — Historia ewolucji gazogeneratora	440
Dubsky J. inż. i Pavlik V. inż. — Próby krakowania gazu ziemnego na wypełnieniu koksowym retort Glover-West w obecności pary wodnej	433
Filipowski Edward inż. — Zadania gazownictwa polskiego w okresie planu sześcioletniego	246
Januszewski Piotr inż. — Usprawnienia i racjonalizacja w gazownictwie	330
Jilek Jaromir inż. — Zgazowanie paliw stałych w obecności tlenu i pary wodnej pod ciśnieniem	165, 206
Kowalski Jerzy inż. — Urządzenia mechaniczne i mechanizacja pracy w gazowniach	308
Krieger E. inż. i Kłosiński J. inż. — Wzbogacenie masy oczyszczającej w siarkę przy odsiarkowaniu gazu	252
Lowenstein-Lom V, Schnabel B., Kejla V. — Odfenolowanie wody pogazowej. (Proces fenosolwanowy)	94
Obidowicz Ludwik inż. — Mierzenie gazu	81
Olpiński Wojciech Dr inż. — W sprawie graficznej kontroli gazu generalnego.	70
Olpiński Wojciech Dr inż. — Graficzna kontrola procesów generatorowych	349
Pietraszewicz Włodzimierz inż. — Zagadnienia techniczne legalizacji gazomierzy	125
Pluciński Florian mgr — Higiena i bezpieczeństwo pracy w gazowni	2
Pluciński Florian mgr — Woda pogazowa, jako dodatkowe źródło azotu	268
Rzęcki Mieczysław Prof. inż. — Bezpieczeństwo przy instalowaniu i stosowaniu butli gazowych	221
Rzęcki Mieczysław Prof. inż. — Osłony ochronne dla spawaczy łukiem elektrycznym	418
Smoluchowski Kazimierz inż. — Oczyszczanie gazociągów z naftalenu przy pomocy pary wodnej	354
Sliva V. Dr. inż. — Konwersja gazu ziemnego	48
Wasylyszyn Grzegorz inż. — Generatory gazu wodnego	319
Wysocki Bernard mgr — Gaz i węgiel w gospodarstwie domowym	410

Wiadomości bieżące

XXIII Ogólnokrajowy Czechosłowacki Zjazd Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych	198
Działalność Związku Czechosłowackich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych na tle XXIII Zjazdu w Koszycach od 4 do 8.VI.1950 r.	332
Anomalia ruchowe w małych gazowniach	374
Gazomierze	451
Kilka uwag o piecach gazowniczych systemu „Koppers“	30
Komunikat o Wszechnicy	76
Kongres Nauki	197
Naukowcy gdańscy współpracują z racjonalizatorami	197
Nowe pomysły racjonalizatorów Gazowni Warszawskiej	342
Obecny stan organizacji gazownictwa w Polsce	197
Poważny udział ZSRR w XXIII Międzynarodowych Targach Poznańskich	197
Rodzaje lodówek oraz przepisy dotyczące obsługi lodówek gazowych	273
Robotnicy otrzymują dyplomy inżynierskie	197

Sp. Prof. inż. Czesław Świerczewski	241
Śp. Władysław Jabłoński	118
Samoczynny zawór bezpieczeństwa do gazu średniego i niskiego ciśnienia	78
Usprawnienia i wynalazczość w Gazowni Miejskiej m. st. Warszawy	121
W sprawie przybliżonego obliczania wartości opałowej węgla	29

B. WODOCIĄGARSTWO

Chramiec Witold inż. — Filtrowanie wody	130
Dohnalik Kazimierz mgr inż. — Zabezpieczenie m. Krakowa od powodzi przez przedłużenie kolektorów	414
Górecki Eugeniusz inż. — Zagadnienia bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach wodociągowo-kanalizacyjnych	103, 149
Górecki Eugeniusz inż. — Przebudowa kraju a gospodarka wodociągowa	305
Osiński Kazimierz inż. — Normalizacja przepuszczalności wodomierzy na tle nowych przepisów legalizacyjnych	264
Piotrowski Ignacy Prof. — Wpływ zbiornika wodno-powietrznego na uderzenia hydrauliczne w przewodzie tłocznym	41
Piotrowski Ignacy Prof. — Odpowietrzanie długich lewarów	91
Skoraszewski Włodzimierz inż. — Wodociągi, kanalizacja i melioracja Warszawskiego Zespołu Miejskiego	311
Skoraszewski Włodzimierz inż. — Perspektywy rozwoju wodociągarstwa w Polsce	401
Szempliński Stefan inż. — Zabezpieczenie m. Krakowa od powodzi przez przedłużenie kolektorów	187
Taff Aleksander inż. — Współzawodnictwo międzyzakładowe w Wodociągach i Kanalizacji w roku 1950	445
Winter Emil inż. — Dokumentacja techniczna a planowanie w wodociągowym sześciolletnim planie gospodarczym	1
Winter Emil inż. — Płytki zbiornik na zaporze, jako ujęcie wody dla celów wodociągowych	182
Winter Emil inż. — Próbné wiercenia w poszukiwaniu bogactw naturalnych a niszczenie i zasalanie terenów wodonośnych	259
Winter Emil inż. — Prądy błędzące	416

Wiadomości bieżące

XXIII Ogólnokrajowy Czechosłowacki Zjazd Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych	198
Działalność Związku Czechosłowackich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych na tle XXIII Zjazdu w Koszycach od 4 do 8.VI.1950 r.	332
Kongres Nauki	197
Komunikat o Wszechnicy	76
Naukowcy gdańscy współpracują w racjonalizatorami	197
O czym wiedzieć powinien każdy kierownik małego zakładu wodociągowego	337
Odmrażanie przewodów wodociągowych	157
Poważny udział ZSRR w XXIII Międzynarodowych Targach Poznańskich	197
Prace Referatu Wodociągowo-Kanalizacyjnego Oddziału Pomorsko-Mazurskiego PZGW i TS	122
Śp. inż. Roman Czyżowski	197

C. TECHNIKA SANITARNA

Biłyk Teodat inż. — Budowa oczyszczalni ścieków systemu Hawrth'a	101
Biłyk Teodat inż. — Centralna oczyszczalnia ścieków Sanatorium ZUS	142
Brodniewicz Aleksander Dr. — Zasady zabezpieczania budynków przed szczurami (Ratproofing)	14
Buczowska Zofia Dr — Kolorymetryczna metoda oznaczania ołowiu w wodzie do picia	99
Buczowska Zofia Dr — Kontrola wody i urządzeń wodnych w portach i na statkach	219
Cabejszek Irena Dr — O potrzebie ochrony śródlądowych wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniem	257
Cabejszek Irena Dr, Włodek Stanisław inż. mgr. — Stan sanitarny rzeki Kamiennej	356
Dźułyńska J. mgr i Just J. Dr inż. — Fluor w wodach studziennych województwa warszawskiego	186
Hermanowicz Władysław i Dożańska Wiera — Charakterystyka pracy chlorownicy inżektorowej systemu „Chlorownica Górnośląska“ Timmermanna	425
Kirkor Teodor Prof. — Ochrona wód publicznych przed zanieczyszczeniem w ZSRR	394

<i>Przyłęcki Henryk inż.</i> — Polski stopień twardości wody	261
<i>Przyłęcki Henryk inż.</i> — Leje do badania osiadania zawiesin	317
<i>Rudolf Zygmunt Prof. inż. mgr</i> — Zadania i potrzeby nauki techniki sanitarnej	248
<i>Szniolis Aleksander Prof. inż.</i> — Z doświadczeń nad stałą dezynfekcją wody w studniach kopanych	60
<i>Szypowski Włodzimierz inż.</i> — Proces chlorowania wody do nasycenia w zastosowaniu do odkażania studzien	135
<i>Wierzbicki Jan Dr inż.</i> — Opłacalność oczyszczania wód ściekowych w połączeniu z rolniczym wykorzystaniem	193
<i>Wierzbicki Jan Dr inż.</i> — Wpływ czynnika geograficznego na rozpowszechnienie rolniczego wykorzystania wód ściekowych	407

Wiadomości bieżące

XXIII Ogólnokrajowy Czechosłowacki Zjazd Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych	198
Działalność Związku Czechosłowackich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych na tle XXIII Zjazdu w Koszycach od 4 do 8.VI.1950 r.	332
Komunikat o Wszechnicy	76
Kongres Nauki	197
Naukowcy gdańscy współpracują z racjonalizatorami	197
Poważny udział ZSRR w XXIII Międzynarodowych Targach Poznańskich	197
Robotnicy otrzymują dyplomy inżynierskie	197

D. INSTALACJE

<i>Madey S. i Bocianowski Cz. inż.</i> — Projekty kuchni, pralni, chłodni i innych urządzeń sanitarnych w szpitalu powiatowym	10
<i>Rolewicz Jerzy inż.</i> — Hydroelewatory	367
<i>Rożyński Zygmunt inż.</i> — Ogrzewanie wodą gorącą pod wysokim ciśnieniem	229
<i>Siłka Bolesław inż.</i> — Wykorzystanie pary w przewodach do odprowadzania skroplin	73
<i>Zabłocki Konstanty inż. mec.</i> — Zastosowanie kotła La Mont do wodnego ogrzewania obiektów przemysłowych	7

Wiadomości bieżące

XXIII Ogólnokrajowy Czechosłowacki Zjazd Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych	198
Działalność Związku Czechosłowackich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych na tle XXIII Zjazdu w Koszycach od 4 do 8.VI.1950 r.	332
Kongres Nauki	197
Komunikat o Wszechnicy	76
Naukowcy gdańscy współpracują z racjonalizatorami	197
Poważny udział ZSRR w XXIII Międzynarodowych Targach Poznańskich	197
Robotnicy otrzymują dyplomy inżynierskie	197
Z Sekcji Ogrzewników PZGW i TS	158

E. OCZYSZCZANIE MIAST

<i>Rawski Józef</i> — Współzawodnictwo pracy na terenie Zakładu Oczyszczania Miasta Gdyni	226
---	-----

F. BIULETYN ZAKŁADÓW OCZYSZCZANIA MIAST

Aktualne uwagi o pracy ZOM-ów	32
Oceńmy naszą współpracę z Biuletynem	119
Powstanie pracowni ZOM-ów	77
Wykaz materiałów, które projektant winien otrzymać od Zarządu Miejskiego	77
Z literatury fachowej	119

G. Z ŻYCIA ZAKŁADÓW

Wodociągi i kanalizacja m. Kłodzka	120
Wodociągi i kanalizacja m. Giżycka	378

H. USTAWY, PRZEPISY, ROZPORZĄDZENIA

Do Autorów i Tłumaczy książek technicznych	34
Mobilizacja rezerw drogą przyspieszenia obiegu środków obrotowych w gospodarce uspołecznionej	199
Okólnik	344
Okólnik Nr 20	457
Sprawa podręczników dla szkolnictwa zawodowego	35
Zalecenie PKPG w sprawie rozwoju wynalazczości pracowniczej	33

I. Z ŻYCIA ORGANIZACJI

Apel do Członków PZGW i TS	201
Członkostwo honorowe Stowarzyszenia Technicznego Przemysłu Gazowniczego we Francji dla Prezesa PZGW i TS	343
Komunikat Zarządu Oddziału Warszawskiego PZGW i TS	344
Konferencja z Czytelnikami „Gaz, Woda i Technika Sanitarna“	333
Konferencja Naukowo-Techniczna	379
Prace Referatu Wodociągowo-Kanalizacyjnego Oddziału Pomorsko-Mazurskiego PZGW i TS	122
Protokół III Zjazdu Delegatów Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych w Warszawie.	290
Sprawozdanie z działalności Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych za rok 1950	277
Z Zarządu głównego PZGW i TS	31
Z Zarządu Głównego PZGW i TS	200
Zebrań Prezydium i Zarządu Głównego	379
Z Oddziału Poznańskiego PZGW i TS	158
Z Oddziału Dolnośląskiego PZGW i TS	380
Zjazd Regionalny Oddziału Pomorsko-Mazurskiego PZGW i TS	343
Z Sekcji Ogrzewników PZGW i TS	158

K. KOMUNIKATY REDAKCJI

Do Członków Stowarzyszeń Inżynierów i Techników	424
O nadsyłaniu prac popularnych i racjonalizatorskich	37
Oprawne tomy XXIII rocznika	37
Od Administracji	424
Prenumerata Czasopism Technicznych w roku 1951	459
Reorganizacja czasopism technicznych	35
Spis Treści rocznika XXIII	37
Wymiana korespondencji w związku ze zmianami w Redakcji	35
Zmiany w Redakcji „Gaz, Woda i Technika Sanitarna“	35

L. WYDAWNICTWA NADESLANE

Wytyczne budowy gazociągów dalekosiężnych	244
---	-----

M. Z PRASY ZAGRANICZNEJ

Agresywność wody	243
Antracyt jako masa filtrująca	392

Bakterie, jako pożywienie fauny wodnej	162
Baseny pływackie w Helsinkach	389
Badanie zanieczyszczeń wody	422
Czy na Marsie istnieje roślinność	388
Eksperymentalne badania czynników, przeszkadzających przy odkażaniu wody chlorem	201
Ekstrakty garbnikowe, jako środki przeciwdziałające powstaniu kamienia w kotłach parowych	392
Filtry południowego okręgu Chicago	203
Gaz ziemny w Japonii	346
Gospodarka wodna przy pomocy przebudowy zlewni	391
Hydrobiologia systemów nawadniających	420
Higieniczne znaczenie gromadzenia się substancji toksycznych w materiałach budowlanych	467
Higiena zabawki dziecięcej	466
Inkrustacja i korozja w studniach	303
Jakość oleju do mycia naftalenu	80
Katastrofalne trudności Nowego Yorku w zaopatrzeniu w wodę ludności i przemysłu w ostatnim kwartale 1949 r.	123
Kontrola i wykorzystanie wód zanieczyszczonych	300
Kolejność zadań przy ustalaniu obszarów sanitarnych ochrony źródeł zaopatrzenia w wodę	381
Konserwacja i ochrona warstw wodonośnych	390
Kilka uwag w związku z chlorowaniem wody	424
Nowa organizacja gazownictwa w Czechosłowacji	160
Naprawa uszczelnień rurociągów od wewnątrz	163
Otrzymywanie smoły	384
Problem higienicznego normowania budownictwa mieszkaniowego	159
Pierwszy Kongres Międzynarodowego Zjednoczenia Podziału Wód	203
Przemysł gazowniczy w Kanadzie	204
Poprawa produkcji mleczarskiej	299
Produkcja gazu w Leningradzie	303
Pompy dla wód ściekowych i substancji papkowatych	389
Potencjał oksydacyjno-redukcyjny, jako wskaźnik skuteczności chlorowania wody	391
Postępy w metodach chemicznych i kolorymetrycznych	423
Porównawcza sanitarna ocena warzyw uprawianych na polach irygowanych i na polach nie zraszanych ściekami	463
Prace doświadczalne w dziedzinie ochrony rzek	465
Podstawy fizyko-chemiczne oczyszczania wód ściekowych z mleczarni	463
Rozdrabniacz w urządzeniach do oczyszczania ścieków	38
Rola wody w organizmie ludzkim	163
Rozważania fizyko-chemiczne w zastosowaniu do reakcji oczyszczania wód przez wytrącanie	465
Straty na skutek korozji w Stanach Zjednoczonych	299
Spalanie mieszanek metanu z powietrzem	303
Stan sanitarny Włoch	303
Sterylizacja wody przy pomocy podchlorynu sodu produkowanego na drodze elektrolizy	304
Sanitarно-bakteriologiczne badania przybrzeżnej wody morskiej i piasku plaż morskich Odessy	462
Substancje trujące w ściekach zakładów metalurgicznych i sanitarna ochrona zbiorników wodnych	466
Toksyczne działanie sześciowartościowego chromu na mikroorganizmy	298
Tyfus we Francji	421
Używanie aparatów gazowych na gaz węglowy w sieci rozprowadzających propan	79
Usuwanie stałych odpadków (śmieci) za pomocą domowej kanalizacji	123
Udział gazu w niemieckim bilansie energetycznym	346
Użycie koloidów organicznych, jako środka pomocniczego przy koagulacji	464
Wpływ utleniania na własności koksowania węgla koksowych, leżących na składzie	302
Wpływ lasu na układ wodny i wody gruntowe	345
Zastosowanie mikrobiologicznych metod do badań nad substancją organiczną w zbiornikach wodnych	37
Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego produktami niepełnego spalania paliw i ich higieniczne znaczenie	298
Zastosowanie detergentów syntetycznych w technice komunalnej	299
Zastosowanie drobnego koksu w piecach generatorowych	347
Zagadnienie skuteczności różnych metod chlorowania wody w obecności amoniaku	347
Zgazowanie mialu węglowego	381
Zadymienie Paryża	421
Zmiany fizyko-chemiczne pod wpływem ultradźwięków	423
Zastosowanie ścieków miejskich dla przemysłu	467
Zanieczyszczanie warzyw jajami robaków przy nawadnianiu sklarowanymi ściekami	464

N. PRZEGLĄD CZASOPISM

Gospodarka Wodna Nr 1, 2	39
Przeгляд Budowlany Nr 1—2, 6, 4, 3, 1—2	39, 39, 40, 40, 40
Przeгляд Rybacki Nr 11	304
Przeгляд Górniczy Nr 9 (Problem użytkowania koksiku)	461

Sygnum sprawozdawców: *W. D.* — (Wiera Dożańska), *J. D.* — (Dr inż. Jarosław Doliński), *I. J.* — (Irena Januszewicz), *J. J.* — (Dr inż. Jan Just), *F. K.* — (Franciszek Kulawski), *R. K.* — (inż. Romuald Kiełkiewicz), *J. K.* (Jadwiga Kelus), *I. O.* — (Irena Obuchowska), *S. R.* — (inż. Stanisław Rutkowski), *C. S.* — (Celina Sikorowska), *J. W.* — (inż. Jan Wyżnikiewicz).